

Onnettomuusaika ja – paikka

2011, kesäkuu, torstai, aamu
Piha-alue

Osalliset henkilöt

Kuolleita 1
Loukkaantuneita 0
Loukkaantumattomia 0

1. TAPAHTUMAKUVAUS

Maastoajoneuvo (A) kaatui pihamaalla ajouralla ja kuljettaja (A1) jäi sen alle.

Mieshenkilö A1 (63 v) oli lähtenyt aamulla kesäaamunolta liikkeelle metsätöihin CAN-AM 400 -merkkisellä maastoajoneuvolla (A), johon oli kytketty kuormaamaton puutavaraperäkärri. Hän (A1) oli pukeutunut metsurin suojavaarusteisiin: takkiin, turvahousuihin, -saappaisiin ja metsurivyöhön sekä -kypärään. Ennen pihan poroaidan veräjää ajoneuvosta (A) oli jäänyt alamäkeen noin 10 metriä pitkät vasemmalle tiukasti kaartavat luistojäljet. Näitä edelsivät loivassa alamäessä epätasaisella pinnalla näkyvät heittelehtimisjäljet. Ajoneuvo oli pyörähtänyt ympäri oikean kyljen kautta pituusakselinsa suuntaisesti (oikean puoleisten renkaiden kyljet olivat saviset) ja päätynyt ”katolleen” keula menosuuntaan osoittaen. Peräkärri oli pysynyt kiinni ajoneuvossa, koska siinä oli 360 astetta pyörivä vetopää. Perävaunu oli maastoajoneuvon nähden noin 90 asteen kulmassa omilla pyörillään.

Kuljettaja (A1) päätyi ajoneuvon alle kasvoilleen. Ajoneuvon nopeus kaatumistilanteessa oli enintään 30 km/t (lautakunnan arvio).

Tapahtumahetken sää oli kirkas. Ilman lämpötila oli 15 - 20 °C.

Onnettomuuspaikka sijoittuu sorapintaiselle pihamaa-alueelle ja sillä olevalle pihatielle, joka oli suljettu kevyellä veräjällä (kumiverkolla). Pihamaassa ja liittymätiessä on laskua noin 6 %. Ajouran leveys on noin 3 metriä.

2. AVAINTAPAHTUMA JA RISKITEKIJÄT**Avaintapahtuma**

Maastoajoneuvon (A) pyörähtäminen vasemmalle käännäytessä pituusakselinsa kautta ympäri oikeanpuoleisen kyljen kautta

Välittömät riskitekijät**Osallinen A1 (CAN-AM)**

Kuljettaja A1 menetti ajoneuvon hallinnan todennäköisesti liian voimakkaan ohjausliikkeen vuoksi.

Taustatekijät

Osallinen A1 (CAN-AM)

A1 lähti liikkeelle väsyneenä ja alkoholin vaikutuksen alaisena (1,2 promillea). A1 ajoi tuttua ja turvalliseksi mieltämäänsä piha-aluetta ja pihatietä liian suurella tilannenopeudella. Piha-alue oli epätasainen ja vietti alaspäin A:n kulkusuunnassa.

Perävaunu nosti vetoajoneuvon (mönkijän) takapäätä ilmaan jyrkässä väistössä ja edesauttoi ajoneuvon kaatumista ja pyörähtämistä ympäri. Maastoajoneuvossa oli kytkettynä 4-veto, mikä tekee siitä "puskevan" ja näin vaikeasti käännettävän.

Maastoajoneuvo on korkea ja kapea, ja tämän vuoksi herkkä kaatumaan.

3. VAURIOT JA SEURAUKSIIN VAIKUTTANEET TEKIJÄT

Ajoneuvon vauriot, niiden aiheutuminen ja turvarakenteet

Ajoneuvo ei vaurioitunut.

Seurauksiin vaikuttaneet riskitekijät ajoneuvossa ja ympäristössä

Mönkijässä ei ole turvarakenteita.

4. VAMMAT, VAMMOJEN AIHEUTTAJAT JA TURVALAITTEET

CAN-AM (A1)

Kuljettaja (A1) kuoli tukehtumalla maastoajoneuvon alle. Kuljettaja käytti todennäköisesti metsurikypärää, joka lensi päästä kaatumisvaiheessa. Kypärän käyttämisellä ei ollut merkitystä tässä tapauksessa.

5. PARANNUSEHDOTUKSET JA TURVALLISUUSSUOSITUKSET

Onnettomuustapahtuma

Kuljettajille tulee antaa elinikäistä valistusta maastoajoneuvolla ajamisen riskeistä ja mahdollisuuksista jo hankinnan yhteydessä perusteellisen ajo-ohjeen muodossa (dvd).

Maastoajoneuvoille tulee säätää rekisteröintivelvollisuus ja määrävuosin tapahtuva katsastusvelvollisuus.

Metsänomistajille tulee järjestää turvallisuuskoulutusta maastoajoneuvojen (mönkijöiden) ominaisuuksista ja käyttämisen riskeistä omatoimisessa metsänhoitotyössä.

Seuraukset

Vaikka tässä tapauksessa kypärä ei olisi pelastanut kuljettajaa, niin maastoajoneuvoja varten tulee kehittää ja ottaa käyttöön tarkoituksenmukainen ja helposti käytettävä kypärämalli.

Maastoajoneuvojen (mönkijöiden) turvallisuutta tulee kehittää turvakaarilla ja "koriratkaisuilla", jotka estävät ja suojaavat kuljettajan jäämistä puristuksiin sen alle.

6. ERITYISET SEIKAT

Kuljettajan vasemman käden kainalon alta löytyi matkapuhelin, jonka näytöllä näkyi teksti "Anna PUK-koodi".

Rovaniemellä 21. päivänä toukokuuta 2012

Tutkijalautakunnan puheenjohtaja ja tutkintaryhmän johtaja:

.....
Rauno Pätsi
Ylikomisario
Poliisijäsen

Jäsenet:

.....
Kimmo Herranen
Insinööri
Ajoneuvotekninen jäsen

.....
Kari Koskinen
Ortopedi
Lääkärjäsen

.....
Arja Holopainen
Liikenneturvallisuustutkija
Käyttäytymistiedejäsen

.....
Erkki Hulkko
Insinööri
Liikennetekninen jäsen
Sihteeri

Tutkintaselostuksen käytön rajoitus

Tämä onnettomuustutkinta selostuksineen on tehty lain n:o 24/2001 mukaisesti liikenneturvallisuuden parantamiseksi. Tutkijalautakunta ei ole käsitellyt onnettomuudesta johtuvaa vastuuta tai vahingonkorvausvelvollisuutta. Tutkintaselostuksen käyttämistä muuhun kuin turvallisuuden parantamiseen on vältettävä eikä sen tietoja saa yhdistää henkilötietoihin.